รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ
สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

คณะกรรมการตรวจสอบของสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงที่ 2/2566 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ สั่ง ณ วันที่ 3 มกราคม 2566 ประกอบกับคำสั่งคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงที่ 10/2566 เรื่อง แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ สั่ง ณ วันที่ 30 มกราคม 2566 ประกอบด้วย

1. นายฉันทานนท์ วรรณเขจร ประธานกรรมการ
2. นางสาวผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์ กรรมการ
3. นางสาวพรวิลัย เดชอมรชัย กรรมการ
4. นางสาวธำรงลักษณ์ ลาพินี กรรมการ
5. หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เลขานุการ
6. เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง ว่าด้วย คณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2566 และกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบกำกับดูแลงานตรวจสอบภายในของ สวพส. โดยใช้ความรู้ความสามารถ และความระมัดระวังรอบคอบ มีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอ โดยมุ่งเน้นเสนอแนะแนวทางที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบภายใน เพื่อให้การดำเนินงานของ สวพส. บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด มีความโปร่งใส และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค รวมถึงแนวทางการพัฒนาระบบงานตรวจสอบภายในของ สวพส. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการกำกับดูแลการบริหารงานของ สวพส.

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประชุมและรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง จำนวน 9 ครั้ง โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมครบองค์ประชุมทุกครั้ง ตลอดจนดำเนินการประชุมร่วมกับผู้บริหารระดับสูง หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้สอบบัญชีภายนอก สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. สอบทานประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการควบคุมภายใน กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง และกระบวนการกำกับดูแลที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการดำเนินงานของ สวพส. ด้านการกำหนดนโยบายและการออกแบบระบบควบคุมภายใน รวมทั้งประเมินการควบคุมภายในของ สวพส. กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด และติดตามการดำเนินงานตามแผนการปรับปรุงแก้ไขของระบบ

การควบคุมภายในที่ฝ่ายบริหารระบุไว้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด อีกทั้งเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบการควบคุมภายในช่วยป้องกันหรือลดความเสี่ยงได้ นอกจากนี้ ได้สอบทานและติดตามการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณารายงานของฝ่ายบริหารเกี่ยวกับความเสี่ยงที่สำคัญ และผลการบริหารความเสี่ยงในปัจจัยเสี่ยงระดับองค์กร ตลอดจนผลการประเมินความเสี่ยงและแนวทางในการดำเนินการเพื่อควบคุมความเสี่ยง หรือลดผลกระทบที่อาจมีต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การดำเนินงานของ สวพส. ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการดำเนินงานที่มีผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเปิดเผยข้อมูล การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน

2. สอบทานความถูกต้องและน่าเชื่อถือของรายงานการเงิน

2.1 คณะกรรมการตรวจสอบ สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้ของรายงานการเงินของ สวพส. ทั้งนี้ รายงานการเงินของ สวพส. แสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานในสาระสำคัญอย่างถูกต้อง เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

2.2 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาขอบเขตการว่าจ้าง และอัตราค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีเสนอคณะกรรมการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูงเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี สำหรับปี 2570 เฉพาะกรณีที่ผู้สอบบัญชีไม่ใช่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน รวมทั้งรับทราบผลการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี สำหรับปี 2568 ติดตามให้ฝ่ายบริหารปรับปรุงรายการตามข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชี เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่า รายงานการเงินมีความครบถ้วน ถูกต้อง และเชื่อถือได้

3. สอบทานการดำเนินงานของ สวพส. ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

คณะกรรมการตรวจสอบ สอบทานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เห็นว่า การดำเนินงานของ สวพส. เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติ รวมถึงแผนงานที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม ยังมีบางประเด็นที่ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสี่ยงในกระบวนการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นที่สำคัญเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การใช้งบประมาณ และการควบคุมภายในของ สวพส. ดังนี้

(1) การตรวจติดตามการปฏิบัติงานนอกพื้นที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ ณ โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางหินฝน ตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นแบบในการขับเคลื่อนการพัฒนาแบบโครงการหลวงที่มีการบูรณาการอย่างครบถ้วน คณะกรรมการตรวจสอบได้ชื่นชมการดำเนินงานในพื้นที่ของ สวพส. ซึ่งปัจจัยความสำเร็จสำคัญ คือ ความร่วมมือที่เข้มแข็งทั้งจากภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเป็นการบูรณาการครอบคลุมทุกภาคส่วน ส่งผลให้การดำเนินงานมีความเชื่อมโยง และ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการตรวจสอบมีข้อเสนอแนะให้ สวพส. ทบทวนคู่มือแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ โดยเพิ่มเติมกรอบการดำเนินงานด้านความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และขับเคลื่อนการพัฒนาต่อไป

(2) สวพส. ควรจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่งอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันการขาดผู้ปฏิบัติงานเมื่อมีการลาออกจากงานอย่างกะทันหัน ตลอดจนควรวิเคราะห์สาเหตุของตำแหน่งที่มีการ

ลาออกบ่อย ตลอดจนการพิจารณาข้อมูลประกอบว่า สามารถนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ทดแทนการปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าวได้หรือไม่

(3) สวพส. ควรออกแบบกระบวนการบริหารความเสี่ยง และความเสี่ยงการทุจริตในภาพรวมทั่วทั้งองค์กร

นอกจากนี้ ควรกำหนดกระบวนการทบทวนและประเมินประสิทธิผลระบบควบคุมภายในของการปฏิบัติงานโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ เพื่อจะได้รวบรวมปัจจัยเสี่ยงสำหรับนำมาเป็นแนวทางให้โครงการในการจัดวางระบบควบคุมภายในต่อไป และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน

(4) สวพส. ควรถอดบทเรียนความสำเร็จในการดำเนินงานของแต่ละพื้นที่การดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

(5) การตรวจสอบ IT Audit ซึ่งครอบคลุมการควบคุมทั่วไปด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT General Controls) หากต้องดำเนินการตรวจสอบในลักษณะเชิงเทคนิคเพิ่มขึ้น อาจต้องดำเนินการโดยผู้ตรวจสอบภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อย่างไรก็ตาม การใช้บริการผู้ตรวจสอบภายนอกอาจใช้งบประมาณสูง ซึ่งปัจจุบัน สวพส. ได้รับการประเมินด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศจาก สกมช. เป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ การพิจารณาว่าจ้างผู้ตรวจสอบภายนอกด้าน IT เห็นควรให้ สวพส. พิจารณาตามความจำเป็น ความคุ้มค่า และความเหมาะสมกับบริบทขององค์กร และแนวทางการประเมินการตรวจสอบ IT Audit ของกรมบัญชีกลาง

(6) สวพส. รวมรวบแบบฟอร์มเอกสารที่สำคัญในการปฏิบัติงานต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรของ สวพส. รับทราบช่องทางที่ได้รวบรวมแบบฟอร์มไว้ เช่น เว็บไซต์ของ สวพส. หรือ Shared Drive ของ สวพส. เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป รวมทั้งการสร้างการรับรู้ในเรื่องกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่มีการแก้ไขให้แก่บุคลากรของ สวพส. รับทราบ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ทันต่อสถานการณ์

(7) สวพส. ควรกำกับ ติดตาม และควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณในระดับกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงานและกรอบวงเงินงบประมาณที่กำหนด

4. กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในเพื่อการพัฒนาการปฏิบัติงาน

4.1 คณะกรรมการตรวจสอบ กำกับดูแลระบบงานตรวจสอบภายในของ สวพส. ให้มีความเป็นอิสระ พิจารณาเห็นชอบกฎบัตรการตรวจสอบภายใน และอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี รวมถึงประเมินความเหมาะสมและเพียงพอของทรัพยากรของหน่วยตรวจสอบภายใน สอบทานการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบของหน่วยตรวจสอบภายในด้านการตรวจสอบการเงิน (Financial Audit) ด้านการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Audit) ด้านการตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit) และการตรวจสอบด้านอื่น ๆ พิจารณาผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะที่สำคัญ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดการกำกับดูแลที่ดี ปรับปรุงให้มีการควบคุมที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ

4.2 คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณารายการที่เกี่ยวโยงกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบุคลากรหน่วยตรวจสอบภายใน กำกับดูแลงานตรวจสอบให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนหลักเกณฑ์การประเมินการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ ส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในได้รับการพัฒนาความรู้

ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องตามแนวปฏิบัติการพัฒนาความรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

5. การรักษาคุณภาพของคณะกรรมการตรวจสอบ

5.1 คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 และได้ใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ และทักษะอย่างเต็มความสามารถในการให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานของ สวพส. โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและส่วนงานที่เกี่ยวข้องของ สวพส. เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ข้อเสนอแนะจากผลการตรวจสอบได้รับการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

5.2 คณะกรรมการตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบปีละหนึ่งครั้ง ประกอบด้วย การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวม และการประเมินผลการปฏิบัติงานกรรมการตรวจสอบรายบุคคล ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (เห็นด้วยอย่างมาก) นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งได้กำหนดให้สอดคล้องตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 สวพส. ได้จัดวางระบบการควบคุมภายในเพียงพอและเหมาะสมเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด บริหารจัดการความเสี่ยงครอบคลุมปัจจัยเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ มีกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง การจัดทำรายงานการเงินมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ ในด้านการดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการสอบทานประสิทธิผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่ง สวพส. ได้กำหนดมาตรการป้องกันการทุจริต ระบบติดตามและการรายงานอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเที่ยงธรรมโดยมุ่งเน้นประโยชน์ของ สวพส. เป็นสำคัญ

(นายฉันทานนท์ วรรณเขจร)
ประธานกรรมการตรวจสอบ

